

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.601/2025/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Rózsa Péter ügyvéd (cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek – a dr. ... kollégiumvezető által képviselt 'alperes neve' (cím) alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár és sérelemdíj megtérítése iránt indult perében az Egri Törvényszék 27.P.20.139/2024/44. számú ítélete ellen a felperes által 45. sorszámmal benyújtott fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes létre nem jött szerződésből eredő igényét érvényesítette a Mezőkövesdi Járásbíróságon P.20.236/2010. számon folyamatban volt perben. Az alperes mint másodfokú bíróság 2015. április 21-én kelt Pf.20.292/2015/15. számon hozott jogerős ítéletet, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva azon per alpereseit terhelő marasztalási összeget felemelte, valamint mellőzte a peres feleket egymás javára perköltség megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést, és megállapította, hogy a felek maguk viselik az elsőfokú eljárással felmerült költségeiket (a továbbiakban: alapügy); és kötelezte a felperest azon per alperesei javára személyenként 20 000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. A jogerős ítélet indokolásában megállapította, hogy a felperes a fellebbezett pertárgyértéket figyelembe véve 1/4 arányban lett pernyertes, 3/4 arányban pervesztés. Az indokolás szerint az alapügy alpereseit illető másodfokú részperköltség meghatározásánál azt vette figyelembe, hogy a felperes az eljárás egy részében járt el csak jogi képviselővel, írásbeli beadványait maga készítette, az ezzel kapcsolatos készkiadását az általa megjelölt összegben a törvényszék az elszámolásnál költségként vett figyelembe.

[2] A felperes 2015. július 1. napján benyújtott kérelmében kérte a jogerős ítélet kijavítását és kiegészítését. A felperest a 2015. június 30-án kelt Pf.20.078/2015/32. szám alatti jogerős ítéletével az alperes a cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte. Az alperes erre tekintettel 2.Pf.20.292/2015/46. szám alatti végzésében azt állapította meg, hogy a kijavítás és kiegészítés iránti kérelmet előterjesztő ügyvéd a felperes képviselői körében nem járhatott el. A Kúria 2016. május 10. napján kelt ítéletével a felperest cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyező jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően kívül helyezte és a keresetet elutasította. Az alperes 2017. június 30-án kelt 2.Pf.20.292/2015/81. szám alatti végzésével a felperes kijavítás és kiegészítés iránti kérelmét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alapügy alpereseinek személyenként 5 000 forint perköltséget. A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.203/2018/2. számú végzésével a felperesnek a törvényszék másodfokú ítélet kijavítása iránti kérelmet elutasító végzése elleni fellebbezését visszautasította, míg a másodfokú ítélet kiegészítése iránti kérelmet elutasító rendelkezést helybenhagyta.

[3] Az alapügy alpereseivel szemben végrehajtási eljárás indult, amelyben az alapügy alperesei a végrehajtások felfüggesztését kérték, amely kérelmek alapján a Miskolci Járásbíróságon 0501-7.Vh.3174/2016 és 501-3.Vh.3249/2016. számok alatt indult nemperes eljárás. Az előbbi ügyben az adós bejelentette, hogy a tartozást megfizette és visszavonta a

végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét, az eljárást a bíróság 2017. július 13. napján befejezte. A felperes 2017. július 31-én 310 forint költség megtérítését kérte, amely kérelmét nem bíraltak el. Az 501-3.Vh.3249/2016. szám alatti eljárásban a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet a bíróság elutasította. A felperes kérte az eljárással felmerült 430 forint költsége megtérítését, amelyről a Miskolci Járásbíróság nem rendelkezett, csupán 2018. január 3-án tájékoztatta a felperest, hogy költség igényét a végrehajtónál jelentheti be.

[4] A felperes a fizetési meghagyással indult, az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban kérte kötelezni az alperest az alapügyben Pf.20.292/2015/81. számon meghozott végzéssel kapcsolatban 50 000 forint sérelemdíj és 10 000 forint kártérítés, valamint azok 2017. június 19-től járó kamatai, továbbá mindkét végrehajtás elrendelése és foganatosítása iránti ügy kapcsán összesen 500 000 forint sérelemdíj és 740 forint kártérítés, valamint azok 2017. augusztus 18-tól számított kamatai megfizetésére. Kérte az alperes perköltségben való marasztalását is. Hivatkozása szerint az alapügyben és a végrehajtási eljárások során sérültek a tisztességes eljáráshoz és az eljárás észszerű időben történő befejezéséhez fűződő jogai és vagyoni kára is keletkezett. Hivatkozott arra, hogy az alapügyben a gondnokság alá helyezésének ideje alatt korlátozták abban, hogy személyesen/képviselője útján eljárjon; az ügyekben kizárt bíró/bíróság járt el; a kijavítás és kiegészítés iránti kérelmének elutasítása annak tartalma miatt is jogsértő; továbbá az eljárást nem fejezték be észszerű időben. Vagyoni kára pedig azért keletkezett az alapügyben, mert a tisztességes eljáráshoz való jogát megsértve kötelezték perköltség viselésére, míg a végrehajtás foganatosítása iránti ügyekben eredménytelenül kérte a felmerült eljárási költségének megtérítését. Mindezek kirívóan súlyos jogértelmezési hibák következményei.

[1] Az alperes az ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását. A végrehajtási eljárásokat illetően elsődlegesen a követelés elévülésére hivatkozott, míg a kereset egészét illetően jogalapjában és összesszerűségében is vitatta azt, hivatkozva egyebek mellett arra, hogy azok jogszerűsége és tisztességessége mellett biztosította valamennyi eljárás folyamatosságát is. A felperes végrehajtás foganatosítása iránti költségét a végrehajtónál kellett volna bejelenteni.

[5] Az elsőfokú bíróság a 27.P.20.143/2023/11. szám alatti ítéletével a felperes kereseteit elutasította és kötelezte a felperest az alperes perköltségének és a felmerült eljárási díjnak, valamint kereseti illetéknek a megfizetésére. A felperes fellebbezése folytán eljár Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.108/2024/8. szám alatti részítéletével az elsőfokú ítéletnek a végrehajtási eljárásokkal összefüggésben előterjesztett 500 000 forint sérelemdíj megfizetése iránti keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta, míg ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a perfelvételi szaktól kezdődően új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felperes másodfokú perköltségét 14 019 forintban, a feljegyzett illeték összegét 44 859 forintban állapította meg.

[6] A megismételt eljárásban a felperes az alapüggyel kapcsolatban előterjesztett sérelemdíj és kártérítés iránti igényeit, valamint a végrehajtásokkal kapcsolatos kártérítési igényeit változatlan formában fenntartotta.

[7] Az alperes szintén fenntartotta érdemi ellenkérelmét azzal, hogy az alapüggyel összefüggésben érvényesített igények elévülését is állította.

[8] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest a felperes javára 50 740 forint és 50 000 forint után 2017. június 19. napjától, 740 forint után 2017. augusztus 18. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 14 327 forint perköltség megfizetésére, és megállapította, hogy a meg nem fizetett közjegyzői eljárási díj és le nem rótt illeték az állam terhéen marad.

[9] Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy az alapjogi sérelmekre alapított igények tekintetében a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban 1952. évi Pp.) rendelkezéseit kellett alkalmazni, míg az alperes kártérítési felelősségére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései voltak irányadóak. Az ítélet jelen fellebbezési eljárásban releváns indokolásában megállapította, hogy az alperes 2.Pf.20.292/2015/15. szám alatti ítéletében rendelkezett a felperes jogi képviselőjének díjazásáról, ezért az ítélet kiegészítése iránti kérelem elutasításával nem sérült a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő joga; hiszen nem volt olyan kérelem, perköltségrész, amelyről nem hozott döntést. A pernyertesség arányának esetleges téves meghatározása az 1952. évi Pp. 224. § (1) bekezdéséből következően nem tartozik a kijavítás körébe. Hangsúlyozta, hogy a pernyertesség arányának meghatározásakor a bíróság nem egzakt számításon alapuló matematikai műveletet végez, kerekítést alkalmazhat és értékelnie kell a fellebbezés eredményességét, valamint a felmerült, előlegezett költségeket is. Az alperes ezen értékelő tevékenységet elvégezte és arról számot is adott az ítéletben, ekként a felperes kérelmének elutasítása nem volt jogsértő. A felperes arra helytállóan hivatkozott, hogy a jogerős ítélet 10. oldalán a 81. számú végzés megállapításával szemben szerepel a szerződés dátuma, az azonban nem tartalmaz kijavítandó adatot; az ott megjelölt dátumot a per egyéb adatai alátámasztották. Az alperes ekként a kijavítás iránti kérelmet is jogszabálysértés nélkül utasította el. Jogsértés hiányában megalapozatlannak találta a kijavítás, kiegészítés iránti kérelem elutasításával összefüggésben érvényesített 10 000 forint vagyoni kárigényt.

[10] Megállapította, hogy az alapügyben másodfokon eljáró 'bíró neve' bíróval szemben abszolút kizárási ok nem állt fenn. Az 1952. évi Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kizárást csak az alapozza meg, ha a bíró kötelezettségeire hat ki a per, annak nincs jelentősége, ha a per kimenetele más olyan személy kötelezettségeit érinti, akire tekintettel a bíró más eljárásban kizárási okot jelentett be. 'bíró neve' a 'ügyvéd neve' ügyvéddel szembeni perekben, a jelen perrel érintett időszakot követően valóban kizárását kérte, azonban e más ügyben tett bejelentés nem alapozza meg a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértését. Ezzel összefüggésben nincs jelentősége annak, ha a felperes érvelése szerint az alapügy kimenetele érintette a perben nem áll 'ügyvéd neve' kötelezettségeit. Azon felperesi hivatkozásra, hogy az alperes elnöke korábban a tanács ügyelosztási rendtől eltérő összetételben való eljárásáról rendelkezett, kifejtette, hogy a tanács bármely tagjának távolléte indokolja a helyettesítést, új tag kijelölését.

[11] Megállapította ugyanakkor, hogy az alperes törvénysértően akadályozta a felperest perbeli jogai gyakorlásában annak megállapításával, hogy a gondnokság alá helyezése előtt adott meghatalmazása alapján jogi képviselője nem járhat el. Az alperes ezzel megsértette az alperes tisztességes eljáráshoz való jogát, ezért az 1952. évi Pp. 2. § (3) bekezdése szerint köteles a felperes által ezzel összefüggésben érvényesített 15 000 forint sérelemdíjat megfizetni. Szintén megalapozottnak találta a kijavítási kérelem elbírálásával összefüggésben a felperes által a per észszerű időben való befejezéshez fűződő jogának megsértése miatt érvényesített 35 000 forint sérelemdíjat és a felperes 740 forint kártérítés iránti igényét.

[12] Megállapította, hogy az érvényesített 560 740 forint igényre tekintettel a felperes pernyertességének aránya 10%. A megismételt elsőfokú eljárásban a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján 40 000 forint ügyvédi munkadíjat fogadott el, továbbá figyelembe vette a felperes által felszámított készkiadások összegét (8297+5200+2000+4000 forint) és a hatályon kívül helyezés előtt lefolytatott elsőfokú eljárással összefüggésben 45 780 forint perköltséget. Rögzítette, hogy az ekként adódó 119 296 forintból a felperes 11 930 forint megtérítésére tarthat igényt pernyertessége alapján. Az alperes útiköltségként felszámított 29 175 forint (9472+6839+6400+6464) forintból

26 257 forint megtérítésére tarthat igényt. A kettő különbözetének megfizetésére kötelezte a felperest. A felperes személyes költségmentességére és az alperes illetékmentességére tekintettel akként rendelkezett, hogy a le nem rótt illeték és eljárási díj az állam terhén marad.

[13] A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az elutasított rész tekintetében is adjon helyt a keresetnek, másodlagosan ezzel összefüggésben kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Perköltség iránti igénye volt. Kérte továbbá az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének elsődlegesen a megváltoztatását és annak megállapítását, hogy az alperes maga viseli a perköltséget, másodlagosan az alperesnek fizetendő perköltség csökkentését 2000 forintra, míg harmadlagosan erre vonatkozóan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte továbbá az ítélet részbeni megváltoztatásával az alperest kötelezni a 2023. április 17-i tárgyalással összefüggésben 20 000 forint ügyvédi munkadíj és 8575 forint útiköltség megtérítésére a per eredményére tekintet nélkül, másodlagosan kérte erre vonatkozóan is az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával annak megállapítását, hogy a 2023. április 17-i tárgyalással összefüggő költségét az alperes maga viseli, másodlagosan erre vonatkozóan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte az ítélet részbeni megváltoztatásával a megismételt eljárásban felmerült 59 497 forint perköltségnek és az alperes megismételt eljárásban felmerült 19 703 forint perköltségének megfizetésére az állam kötelezését, másodlagosan ezzel összefüggésben is kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Indítványozta továbbá az ítélet indokolásának módosítását és kiegészítését.

[14] Az általa megsértettként állított jogszabályhelyek több oldalon át tartó felsorolását követően hivatkozott arra, hogy az Egri Törvényszék kizárt volt az eljárásból, mivel ezen bíróságtól az ügy tárgyilagosa megítélése nem volt elvárható, hiszen más eljárással összefüggésben a törvényszéket vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezték a felperes javára. Kérte ugyan az elsőfokú eljárásban a törvényszék kizárását, de kérelmét a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.348/2025/2. szám alatti végzésével elutasította; amely ellen fellebbezésében panaszt tett.

[15] Érvelése szerint az elsőfokú ítélet nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. §-a (4) és (5) bekezdéseinek és az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésének sem, az indokolás hiánya megalapozatlanná teszi az ítéletet. Az elsőfokú ítélet nem tartalmazza az annak alapjául szolgáló jogszabályokat és azok értelmezését; nem tartalmazza azt, hogy milyen iratokat szerzett be a bíróság; az elutasított keresetrészre vonatkozó döntés mely iratokon alapszik; beadványait (pl. 2023. november 6-i iratot) nem vagy iratellenesen ismerteti, de hiányos az alapügy iratainak és az általa csatolt bizonyítékoknak az ismertetése is. Nem tartalmazza, hogy mely bizonyítási indítványok teljesítését mellőzte az elsőfokú bíróság; és a kereset egyes pontjaira nem ad részletes indokolást sem.

[16] Az elsőfokú bíróság továbbá anyagi pervezetési kötelezettségét és a Pp. 115. § (1), 179. § (2), 191. § (3) és (4) bekezdését és 252. § (2) bekezdését is megszegve nem tájékoztatta és nem hívta fel hiánypótlásra annak érdekében, hogy nyilatkozatait teljeskörűen megtehesse; nem tájékoztatta, hogy perfelvételi nyilatkozatai hiányosak. A Pp. 230. § (1) bekezdését megsértve elmulasztotta személyes meghallgatását is.

[17] A Pp. 322. § (4) bekezdését megsértve az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta arról, hogy a beszerzett iratokat miként ismerheti meg; azokat a tárgyaláson nem ismertette és

nem tette lehetővé, hogy arra nyilatkozzon, ami a Pp. 225. §, 110. § (2) bekezdésének és 191. § (1) és (3) bekezdéseinek megsértése. Az elutasított keresettel összefüggő iratokat az elsőfokú bíróság nem szerezte be. Habár bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozott, hiszen a bírák elfogultságra vonatkozó nyilatkozatát maga nem tudja beszerezni, az elsőfokú bíróság azt nem vette figyelembe, és arra az ítélet sem tér ki.

[18] Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdését megsértve a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően mérlegelte. Kirívóan okszerűtlen mérlegeléssel utasította el a 10 000 forint vagyoni kár megtérítésére irányuló keresetet. Fenntartotta, hogy az alperes a másodfokú ítéletben tévesen rendelkezett akként, hogy nagyobb részben pervesztes lett, részletesen levezetett számítása szerint másodfokú pernyertességének aránya ténylegesen 48,88% volt, ezért alappal kérte a másodfokú perköltségre vonatkozó rendelkezés javítását. A tényleges pernyertességi arány helyett pernyertességének $\frac{1}{4}$ -ben való meghatározását kerekítés nem indokolhatja. Iratellenes, hogy nem volt olyan költsége, amelyről nem rendelkezett a másodfokú határozat, a jogi képvisellel felmerült munkadíjat az alperes nem vette figyelembe, a másodfokú eljárásban a jogi képviselőjének munkadíját nem számította be. Az alperes mindemellett nem vette figyelembe, hogy az alapügy alperesei saját fellebbezésük vonatkozásában teljes egészében pervesztesek lettek. Az alapügyben a felek ügyvédi munkadíját a bíróság összességében nem is jelölte meg az indokolásban.

[19] Szintén megalapozottan kérte az ítélet indokolásában kijavítani a szerződés keltét, mivel az a fellebbezésben is részletesen levezetett indokok szerint nem 2002. február 25. napja volt. Okszerűtlen és iratellenes annak rögzítése, hogy a jogerős ítélet 10. oldal 4. bekezdése nem tartalmaz kijavítandó adatot; a 2002. február 25-i megállapított időpont ellentétben áll a per egyéb adataival (adásvételi szerződés benyújtása a földhivatalhoz, I-III. rendű alperesek nyilatkozatai, tulajdoni lap kiváltásának időpontja). Mindezekre tekintettel az alperes jogellenesen rendelkezett a kijavítás, kiegészítés iránti kérelmei elutasításáról és jogellenesen kötelezte az alapügy alperesei részére perköltség megfizetésére. Ezen keresettel összefüggésben sem reagált az elsőfokú bíróság az általa előadott érvekre, csak az alperes végzésében foglaltakat ismételte, továbbá a szükséges iratok beszerzése nélkül döntött.

[20] Az elsőfokú ítélet indokolásával összefüggésben továbbra is állította, hogy a 2.Pf.20.292/2015/81. szám alatti végzés meghozatalában kizárt bíró vett részt. 'bíró neve' a 'ügyvéd neve' elleni eljárásban elfogultságáról nyilatkozott; emellett kizárási ok fennállását jelentette be a 'ügyvéd neve' elleni 2.Pf.20.545/2021. szám alatti eljárásban. Az alapügyben hozott határozatok kihatnak 'ügyvéd neve' kötelezettségeire, akivel szemben az alapügy alperesei pert indítottak az alapügyben terhükre rótt összegek megfizetése iránt. Annak nincs jelentősége, hogy az elfogultsági bejelentést a bíró mikor, akár később tette-e. Ismételten hivatkozott arra is, hogy a 2.Pf.22.667/2012/10. számú jegyzőkönyv szerint a másodfokú tanács 'bíró neve' nélkül, a törvényszék elnöke által kijelölt, az ügyelosztási rendtől eltérő összetételben tárgyalt; így ő a folytatódó eljárásban sem vehetett volna részt. Az elsőfokú ítélet nem jelöli meg azon bizonyítékokat, amelyekre tekintettel azt rögzítette, hogy 'bíró neve' távolléte indokolta a helyettesítést; erre az alperes sem hivatkozott. A kiegészítés, kijavítás iránti kérelme elbírálásából 'bíró neve' kizárt volt, eljárásával sérült a per tisztességes lefolytatásához való és a független, pártatlan bírósághoz való joga.

[21] Az elsőfokú ítélet továbbá a perköltség vonatkozásában is törvénysértő: egyrészt nem tartalmazza az irányadó jogszabályhelyek ismertetését és a perköltség számításának részletezését, továbbá arra vonatkozó indokolást sem, hogy miért vetette el a perköltség vonatkozásában előterjesztett felperesi kérelmeket. A Pp. 86. § (2) bekezdésére figyelemmel a 2023. április 17-i tárgyalással felmerült költségeket a per eredményére tekintet nélkül az alperes köteles viselni, mivel az eljárás megszüntetését kérte, amelynek az elsőfokú bíróság később megváltoztatott végzésével helyt adott, a tárgyalással összefüggésben

felmerült költség ekként az alperes eredménytelen perbeli cselekményével összefüggésben állt elő.

[22] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az őt illető perköltség összegét is. A P.20.143/2023. szám alatti perben összesen 57 743 forint költséget számított fel (40 000 forint ügyvédi munkadíj, 8575 forint és 9168 forint útiköltség); a Debreceni Ítéltábla az oldalán 14 019 forint perköltséget állapított meg, a P.20.139/2024. szám alatti perben pedig 59 497 forint perköltsége megtérítését kérte. Az ítéletben figyelembe vett 119 296 forint így nem megfelelő, az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy az milyen számítás eredménye. Nem tartalmazza az ítélet, hogy az alperes egyes tárgyalásokra vonatkozó perköltségét miként állapította meg. A 2023. április 13-i beadványban felszámított perköltség összegét az alperes nem vezette le és nem igazolta; más eljárásban az alperes más összeget számított fel. Igazolás hiányában a buszköltség (2600 forint) vehető figyelembe. Az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezése továbbá sérti a Pp. 93. § (1) bekezdés c) pontját, a megismételt eljárásban felmerült költség megtérítésére ennek figyelembevételével az állam köteles.

[23] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezéssel támadott körben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, az ítéletet megfelelően indokolta mind a kereset érdeme, mind a perköltség vonatkozásában. Kifejezetten ellenezte a perköltségnek a jogszabályi mértéknél magasabb összegben való megállapítására irányuló felperesi kérelem teljesítését.

[24] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében hangsúlyozta, hogy a tisztességes eljárás követelménye a felek részére megítélt perköltségre is irányadó; a tárgyalások száma, a beadványok mennyisége indokolja a magasabb összegű ügyvédi munkadíj megállapítását. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.315/2025/13. szám alatti ítéletében és az Egri Törvényszék 27.P.20.139/2024/44. szám alatti ítéletében megítélt perköltség összegére és annak indokaira.

[25] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt megalapozatlannak találta.

[26] Habár a felperes másodlagos fellebbezési kérelemként terjesztette elő az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmét, a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az ügy érdemében csak akkor hozhat döntést, ha az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs szükség, ezért az ítéltáblának elsődlegesen ezen fellebbezési kérelmet kellett vizsgálnia.

[27] A felperes hatályon kívül helyezésre irányuló indítványa annak tartalma szerint részben a Pp. 380. § b) pontján alapult, hogy a perben az eljáró Egri Törvényszék – így annak valamennyi bírója – kizárt; a fellebbezésben a Pp. 17. § (4) bekezdésére hivatkozva sérelmezte a kizárást megtagadó határozatot. Az ítéltábla ugyanakkor teljes mértékben egyetértett a kizárási kérelmet elutasító végzés indokolásában kifejtettekkel. Hangsúlyozza, hogy az elfogultsági kifogás tárgyában való állásfoglalás mindig mérlegelés tárgya: az Alkotmánybíróság 3046/2019. (III. 14.) számú határozata értelmében a pártatlan bírósághoz való alapjog érvényesülését, a pártatlanság kérdését objektív és szubjektív nézőpontból egyaránt vizsgálni kell. A 14/2002. (III. 20.) AB határozat szerint az objektív nézőpont a bíró személyes magatartásától független körülmények értékelését jelenti, e körben azt kell vizsgálni, hogy fennáll-e jogos, indokolt, objektíve igazolható ok a pártatlanság hiányának feltételezésére. A Pp. 14. § (3) bekezdésének a) pontja kifejezetten rögzíti, hogy az eljáró bírósággal szemben kizárási ok fennállását önmagában nem alapozza meg, ha a fél és az eljáró bíróság között más eljárás van folyamatban; amelyből az is következik, hogy önmagában a felek közötti, már befejezett eljárás sem minősül kizárási oknak. Nem alapozza meg ezért az elsőfokon eljáró Egri Törvényszék kizárását önmagában az, ha más peres

eljárással összefüggésben az eljárás észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő alapjog megsértése miatt az eljáró bíróságot vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezték. Az ügyben eljáró bíró és az Egri Törvényszék bírái felelős nyilatkozatukban elfogulatlanságukat deklarálták; nem merült fel olyan körülmény, amely ezen nyilatkozatuk ellenére a törvényszék és bírának kizárását indokolta volna.

[28] A felperes által a Pp. 381. §-ára alapítottnan előterjesztett hatályon kívül helyezés iránti fellebbezési kérelemmel összefüggésben mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy a felperes fellebbezésében ugyan több oldalon át sorolta az állítása szerint az elsőfokú bíróság által megsértett jogszabályhelyeket, azonban a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjából következően önmagában a megsértett jogszabályhely megjelölése nem elegendő, a jogszabálysértésre vonatkozó indokokat is ismertetni szükséges; ezért az ítéltábla csak azon eljárási szabálysértéseket vizsgálta, ahol a felperes ennek eleget tett.

[29] A felperes számos összefüggésben hivatkozott a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének megsértésére, felhívva az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését is. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor többször is értelmezte az indokolt bírósági döntéshez való jog tartalmát, ennek során leszögezte, hogy az indokolási kötelezettség csak azt az elvárás támogatja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki {3169/2019. (VII. 10.) AB határozat [32]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat [31]}. Az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy nem következik az indokolási kötelezettségből a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {26/2020. (XII. 2.) AB határozat [22]}. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését az, ha a bíróság által kifejtett okokkal, indokokkal a jogorvoslatot kezdeményező fél nem ért egyet.

[30] A felperes egyes, külön is megfogalmazott érveire tekintettel rögzíti az ítéltábla, hogy a Pp. 346. § (4) bekezdése a felek per tárgyára vonatkozó kérelmei (pl. kereseti kérelem, ellenkérelem, viszontkereset), a felek ezzel kapcsolatos nyilatkozatai lényegének rögzítését írja elő; nem szükséges a fél valamennyi nyilatkozatának részletező feltüntetése; elegendő azok releváns hivatkozásait összefoglalni, amelynek az elsőfokú ítélet eleget tesz. Az ítélet jogi indokolásának továbbá a megállapított tényállást is csak az adott ügy eldöntéséhez szükséges mértékben, azaz a releváns tényekre szorítkozva kell tartalmaznia. A jogi indokolásnak pedig a Pp. 346. § (5) bekezdése alapján csupán a bíróság döntésénél figyelembe vett jogszabályokat kell rögzítenie, de azokat sem szükséges szó szerint idéznie. A Pp. 346. § (5) bekezdése alapján továbbá a figyelembe vett jogszabályok értelmezését is csak szükség szerint kell kifejteni az ítéletben, amely elsősorban akkor indokolt, ha a felek között éppen annak értelmezése vitatott vagy a bíróság értelmezése eltér a felekétől. Az elsőfokú bíróság indokolása ugyan kisebb részben valóban hiányos volt, azonban ezt az ítéltábla az indokolás szükséges kiegészítésével orvosolta.

[31] A felperes megalapozatlanul állította a Pp. 230. § (1) bekezdésének megsértését is. A fél személyes meghallgatásáról a bíróság mérlegelési jogkörben határoz; még a fél személyes meghallgatásának mellőzése sem lényeges eljárási szabálysértés, és önmagában nem sérti a tisztességes eljárás követelményét, ha a per rendelkezésre álló adatai elégségesek a jogvita kereteinek a meghatározásához és a jogvita elbírálásához (BDT2021. 4384). A tisztességes eljárás követelményének megvalósulása során annak van jelentősége, hogy a felet a tárgyalásra szabályszerűen megidézték-e, nevében jogi képviselő eljárta-e, írásban tett-e nyilatkozatot, és lehetősége volt-e védekezése jogi és ténybeli alapjának részletes kifejtésére [3101/2010. (V. 8.) AB határozat]; de nem jogosult a fél arra, hogy a bíróság személyes meghallgatását a fél által szükségesnek talált terjedelemben és alkalommal fogantassítsa.

[32] Habár a felperes indítványozta, az elsőfokú bíróság nem szerezte be az alperes Pf.2.20.292/2015. szám alatti, Pf.20.545/2021. és a 2.Pkk.21.801/2016. szám alatti iratai közül az elfogultság tárgyában tett nyilatkozatokat, valamint a Mezőkövesdi Járásbíróság 2.P.20.216/2015. és 2.P.20.100/2020 szám alatti, továbbá a Miskolci Járásbíróság 3.P.20.097/2017. szám alatti eljárásnak iratait. A fellebbezésben foglaltakkal szemben azonban ennek tényét és indokait is rögzítette az ítélet a [20] bekezdésében. A Pp. 276. § (3) bekezdése szerint a bíróság a fél által előterjesztett bizonyítási indítványhoz nincs kötve, a 276. § (1) bekezdése szerint a bizonyítást csak a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítására rendeli el, a Pp. 276. § (5) bekezdése pedig kifejezetten előírja a bizonyítás mellőzését, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. Azt, hogy az indítványozott bizonyítás fogatosítása ténylegesen szükséges volt-e, az ítélet anyagi jogi felülbírlatára tartozik; a szükséges bizonyításnak a bíróság téves jogértelmezéséből fakadó mellőzése nem a Pp. 381. § szerinti eljárásjogi jogsértés, ezért ezen hivatkozás még megalapozottsága esetén sem indokolja az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. A beszerzett iratok vonatkozásában pedig az elsőfokú bíróság eleget tett a Pp. 322. § (4) bekezdésében írt kötelezettségének, ahogyan azt az ítéltábla jogerős részítele mellett a Kúria Pfv.III.20.144/2025/5. szám alatti részíteleének [65] bekezdésében is rögzítette. Az elsőfokú bíróság a 27.P.20.139/2024/44. sorszámu jegyzőkönyv tanúsága szerint továbbá a megismételt eljárásban ismételten tájékoztatta a feleket a beszerzett iratokról. Az elsőfokú bíróság további iratbeszerzésről nem rendelkezett, ekként ezzel összefüggésben a Pp. 225. § (2) bekezdésének és a 110. § (2) bekezdésének, valamint a 191. § (1) és (3) bekezdéseinek a felperes által állított megsértése nem értelmezhető.

[33] A felperes az elsőfokú bíróság tájékoztatási kötelezettségével összefüggésben általánosságban sérelmezte a Pp. 191. § (3) és (4) bekezdésnek megsértését, azonban a konkrét jogszabálysértő magatartást nem jelölte meg; nem hivatkozott tehát arra, hogy az elsőfokú bíróság mikor, milyen módon akadályozta volna perfelvételi nyilatkozatának jogi képviselő útján való előterjesztését, vagy a perfelvételi szakban személyes, a tényállítás, a bizonyíték és a bizonyítási indítványok körébe eső nyilatkozatának megtételét. A felperes a fellebbezésben az elsőfokú bíróság tájékoztatási kötelezettségével összefüggésben megsértett jogszabályhelyként feltüntette ugyan a Pp. 252. § (2) bekezdését is, ilyen jogszabályhely azonban nincsen.

[34] A felperes sérelmezte a bizonyítási szükséghelyzetre vonatkozó szabályok megsértését is. Érvelése szerint habár a Pp. 265. § (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján kérte a Miskolci Törvényszék 2.Pkk.21.801/2016. szám alatti eljárásában a bírák nyilatkozatát tartalmazó iratok beszerzését, ennek az elsőfokú bíróság nem tett eleget. Ezzel összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, miszerint 'bíró neve' a 'ügyvéd neve' elleni perben a Miskolci Törvényszék Pkk.21.801/2016. szám alatti eljárásban 2016. november 2. napján elfogultságot jelentett be (elsőfokú ítélet [30] bekezdés); a felperes ezen hivatkozását tehát bizonyítottként fogadta el. Nem a bizonyítási szükséghelyzetre vonatkozó szabályok megsértése, ha a tény bizonyítottként való elfogadása mellett a bíróság abból nem a felperes által kifejtett jogi következtetésre jutott, azaz nem állapította meg, hogy 'bíró neve' kizárt lett volna a kijavítás, kiegészítés iránti kérelem elbírálásából. A felperes kizárólag a fellebbezésében hivatkozott bizonyítási szükséghelyzetre azzal összefüggésben, hogy 'bíró neve' távolléte és nem kizártsága okán tárgyal 2013. márciusában az alperes másodfokú tanácsa egyedi összetételben; amely a Pp. 373. § (3) bekezdésébe ütközik, ezért nem vehető figyelembe; de annak a később kifejtettek szerint nem is volt jelentősége.

[35] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem mindezek alapján nem volt alapos; azért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.

[36] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet felülbírálatára során a Pp. 370. § (1) bekezdésére tekintettel nem lépte át a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátait, ekként nem érinthette az elsőfokú bíróságnak az alperest marasztaló rendelkezéseit és azok indokait sem.

[37] A felperes több vonatkozásban állította az anyagi pervezetés szabályainak megsértését is, amely az anyagi jogi felülbírálat része; az elsőfokú bíróság téves anyagi pervezetése esetén a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (4) bekezdése szerint elvégzi saját anyagi pervezetését, majd a Pp. 384. § szerint folytatja az eljárást. Ezzel összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy a bíróságot anyagi pervezetési kötelezettség terheli a tény- és jogállítások [Pp. 237. § (1) bekezdés], valamint a bizonyítékok és bizonyítási indítványok hiányossága esetén [Pp. 237. § (2) bekezdés], azonban nem feladata a bíróságnak ezen rendelkezés alapján sem a jogi szempontból legmegfelelőbb jogi érveléshez segíteni a feleket. Az anyagi pervezetés továbbá nem terjedhet ki a fél által nem hivatkozott, ezeken kívül álló körülmények kutatására; az nem a pernyertesség elérése érdekében adott bírói instrukció és nem terjedhet ki az adott bizonyítási eszköz bizonyító erejének értékelésére sem. Ilyen kötelezettség a bíróságot a Pp. fellebbezésben hivatkozott 115. § (1) és 179. § (2) bekezdése alapján sem terheli. Az anyagi pervezetés eszköze lehet a nyilatkozattételre való felhívás is, márpedig az elsőfokú bíróság a jogerős részítéletet követően az ítéltábla által megjelölt körben a 7.P.20.139/2024/2. szám alatti végzésével felhívta a felperest mind a jogállítás, mind a bizonyítás körében a szükségesnek talált további nyilatkozatok megtételére. Ekként az anyagi pervezetés nem volt téves vagy hiányos.

[38] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben a tényállást feltárta és a logikai ellentmondástól mentesen megállapított tényállásból érdemben helytálló következtetésre jutott.

[39] Az elsőfokú bíróság a felperes 10 000 forint kártérítés megfizetésére irányuló keresetét jogellenesség hiányában tekintette megalapozottnak, mivel az alperes a 2.Pf.20.292/2015/81. szám alatti végzésében jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes a másodfokú ítélet kijavítása és kiegészítése iránti kérelmét. A felperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet kiegészítésének, kijavításának mind a perköltség tekintetében, mind a szerződés keltének megjelölése tekintetében helye volt, mert a jogerős ítélet ezekről nem az eljárás iratainak és a jogszabályoknak megfelelően rendelkezett. Ezzel összefüggésben az ítéltábla mindenekelőtt azt rögzíti, hogy az eljárás bírósággal szemben indított kártérítési per nem jelent új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős határozat felülvizsgálatára. Az egységes bírói gyakorlat szerint nem szolgálhat a kártérítés alapjául, ha a fél a jogerős ítéletet akár érdemben, akár eljárási szabálysértés miatt továbbra is vitatja (BDT2006. 1496., BDT2009. 1949., BDT2016. 3507.); a kártérítési per bírósága nem állapíthatja meg az alapperben eljáró bíróságok által hozott ítélet, más határozat jogellenességét (egyebek mellett a Kúria Pfv.21.466/2019/5., Pfv.IV.22.004/2011., Pfv.III.22.157/2012. szám alatti ítéletei, BDT2016. 3507., BDT2006. 1496. szám alatt közzétett döntések). Nem szolgálhat a kártérítés alapjául, ha a fél a korábbi döntést jogszabálysértésre hivatkozva tovább vitatja (Pfv.III.21.391/2013.). A bírói gyakorlat szerint a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény akkor lehet alapos, ha voltak olyan anyagi és eljárásjogi jogszabálysértések, amelyek okozati összefüggésben állnak az állított és bizonyított károsodással, vagyis éppen azok, amelyek nem jelenhettek meg a jogerős határozatban. A felperes igénye azonban nem ilyen, az alperes érdekkörében felmerült

valamely jogellenes magatartással okozati összefüggésben többlétevényállási elemként jelentkező kártétel (Debreceni Ítéltábla Pf.20.361/2019/5. szám alatti határozat).

[40] A felperes mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az alperes a jogerős ítéletben tévesen állapította meg a másodfokú pernyertesség arányát és ebből eredően tévesen rendelkezett a másodfokú perköltségről és azt kérelme ellenére sem javította vagy egészítette ki; a kártérítés iránti igényével összefüggésben tehát lényegében az alperes kiegészítés és kijavítás iránti kérelmét elutasító határozatának, illetve a Debreceni Ítéltábla azt részben helybehagyó döntésének tartalmi felülbírálatát kívánta elérni, amelyre a kifejtettek szerint a kártérítési per nem ad lehetőséget. Emellett szükséges utalni arra is, hogy a felperes maga sem azt állította, hogy az alapügyben hozott jogerős ítélet elírás, szám- vagy számítási hibát tartalmazott volna, hanem azt, hogy az alperes eleve téves számítási módszert alkalmazva határozta meg a pernyertesség arányát; illetve az iratok okszerűtlen mérlegelésével határozta meg a szerződés keltét. Az 1952. évi Pp. 224. § (1) bekezdése alapján a bíróság kizárólag a névcsere, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén rendelhet el a határozat kijavítását; nem tartozik ebbe a körbe, ha a fél eltérő jogértelmezés vagy a bizonyítékok felülmérlegelése alapján kéri a határozat megváltoztatását (BH1998. 455., BH1993. 129., BH1992. 614.). Az ügy érdemét, így a perköltség számításának, a pernyertesség meghatározásának metodikáját, illetve a szerződés keltének a bizonyítékok értékelésén alapuló meghatározását a kijavítás nem érintheti; azt a fél csupán – a jogszabályi feltételek fennállása esetén – rendkívüli perorvoslat útján érheti el. Az alperes erre tekintettel utasította el jogszabálysértés nélkül a kijavítás iránti kérelmet. Mindezekre tekintettel jelen perben a felperes által a pernyertesség helyes arányának, illetve a szerződés keltének helyes meghatározása körében előadottakat nem vizsgálta.

[41] A határozat kiegészítésére pedig az 1952. évi Pp. 225. § (1) bekezdése szerint csak akkor kerülhet sor, ha a bíróság olyan kérdésben nem döntött, amelyben határoznia kellett volna. A kiegészítő határozat ezért mindig az alaphatározat rendelkező részét érinti, de az ítélet kiegészítése iránti kérelem nem a bíróság érdemi döntésének vitatására szolgáló jogorvoslat; korlátja a kiegészítésnek, hogy a határozat érdemi rendelkezésének alapvető megváltozását nem eredményezheti (BH1991. 80.). A jogerős ítélettől eltérő jogi álláspontját a fél nem az ítélet kiegészítése iránti kérelemben, hanem – a törvényi feltételek fennállása esetén – rendkívüli jogorvoslati eljárásban érvényesítheti. Az alapügybeli jogerős ítélet tartalma szerint – ugyan nem részletezett módon, de – figyelembe vette a felperes jogi képvisellel felmerült költségét is; az alperes 2.Pf.20.292/2015/15. számú ítéletének a rendelkező része határozott és egyértelmű rendelkezést tartalmaz a perköltség viseléséről, ezért az alperes az 1952. évi Pp. 225. § (1) bekezdése alapján jogszerűen utasította el a felperes kiegészítés iránti kérelmét is.

[42] Az elsőfokú bíróság – habár részben eltérő indokok alapján – helytállóan rögzítette, hogy az alperes jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes által a jogerős ítélet kijavítása, illetve kiegészítése iránt előterjesztett kérelmét. Jogellenesség hiányában a Ptk. 6:549. § (1) bekezdésében írt konjunktív feltételnek egyike hiányzik, így a további feltételek vizsgálata, ekként az állított kár bekövetkezésének (a határozat szerinti perköltség megfizetésének) vizsgálata nem volt szükséges.

[43] Az elsőfokú bíróság ugyan nem állapította meg a tisztességes eljáráshoz fűződő felperesi alapjog megsértését arra tekintettel, hogy a kijavítási kérelem elutasítása során kizárt bíró járt el, azonban más okból az alapjogsérelemmel összefüggésben érvényesített sérelemdíj iránti igényt teljes egészében megalapozottnak ítélte; a felperes fellebbezése tehát ezzel összefüggésben csak az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását érintette.

[44] A felperes arra megalapozottan hivatkozott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog része a pártatlanság követelménye, amely az eljárásban résztvevő személyekkel szembeni előítéletmentes, elfogulatlan eljárás követelményét jeleníti meg {3353/2024 (X.8.) AB határozat, Indokolás [55]}. Az Alkotmánybíróság 3298/2023. (VI.15.) végzésének [16] pontja szerint »a pártatlanság követelménye azt az elvárást támasztja a bíróval szemben, hogy döntését kizárólag objektív tényekre alapítsa, és ne engedje, hogy bármely más, e tényeken kívüli körülmények az ítélkező tevékenységét befolyásolják, tehát, hogy „a megítélendő ügy tekintetében ne rendelkezzen előítéletekkel, másfelől pedig az ügyben szereplő egyik fél javára, avagy hátrányára se legyen elfogult” {3080/2018. (III.5.) AB határozat, Indokolás[21]}«. Azokban az ügyekben, amelyekben kétség támad a bíró pártatlansága tekintetében, az eljárásban részt vevő személy kételye fontos ugyan, de a döntő jelentőségű körülmény mégis az, hogy ez a kétely objektív szempontokkal igazolható-e {34/2013. (XI.22.) AB határozat, Indokolás [32]; 3038/2017. (III.7.) AB végzés, Indokolás [24]-[25]; 3185/2017. (VII.14.) AB végzés, Indokolás [21]-[22]; legutóbb: 3080/2018. (III.5.) AB határozat, Indokolás [21]}. Az elfogultság fennállása minden esetben az adott ügyben, annak összes körülményére tekintettel vizsgálható. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a 2.Pf.20292/2015/81. szám alatti végzés meghozatala során eljáró 'bíró neve' bíró nem jelen eljárásban, hanem az attól elkülönült, részben eltérő felek között, eltérő igény érvényesítése iránt folyamatban volt perekben jelentett be elfogultságot kifejezetten az alapügyben részt nem vett 'ügyvéd neve' személyére tekintettel (ebből egyik esetben több évvel a jelen perben támadott határozat meghozatalát követően). Önmagában az a felperesi hivatkozás, hogy az alapügyben hozott döntés kihatással lehet a 'ügyvéd neve'-al szemben érvényesített igény jogalapjára vagy összszerszerűségére, nem teszi kétségessé az eljáró bíró pártatlanságát.

[45] A felperes hivatkozott arra is, hogy a 2.Pf.20.667/2012. számon indult másodfokú eljárásban előbb még részt vett 'bíró neve' az eljáró tanácsban, majd a 2013. március 12-én kelt jegyzőkönyv tanúsága szerint a másodfokú tanács az elnök által kijelölt, a kiosztási rendtől eltérő személyi összetételben tárgyalt, amely tanácsban 'bíró neve' nem járt el; ebből következően a folytatódó eljárásban, így az igényérvényesítés alapját képező, a kijavítás, kiegészítés iránti kérelmet elutasító határozat meghozatalában sem vehetett volna részt. A felperes arra helytállóan hivatkozott, miszerint az alapügy iratainak hiányában nem állapítható meg, hogy a tanács mely okból tárgyalt egy időszakban az ügyelosztási rendtől eltérően; így az sem, hogy arra a tanács tagjának távolléte miatt került volna sor, ezért ezt mellőzni szükséges az indokolásból (elsőfokú ítélet [107] bekezdés). A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 11. § (2) bekezdése szerint az ügyelosztási rendtől az eljárási törvényben szabályozott esetekben, továbbá igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból lehet eltérni. A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet a 2013. évben hatályos 32. § (1) bekezdése értelmében a bíróság elnöke az ügy intézésével másik tanácsot (bírókat) jelölhetett ki a kizárás, a bíró szolgálati viszonyának meg-szűnése, a tartós távolléte, az ügy jellegére is figyelemmel távolléte, az egyenletes munkateher biztosítása vagy az ügyhátralék feldolgozása esetén. A tanács ügyelosztási rendtől eltérő összetételben való eljárásának elrendelése tehát számos okból történhetett, önmagában az ügyelosztási rendtől való eltérés nem utal a tanács tagjának kizártságára. Az ügyelosztási rendtől való eltérés pontos oka az erre vonatkozó igazgatási iratok alapján lenne csak meg-állapítható, amely nem azonos az alapügy irataival, ekként a per eldöntése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy azok beszerzése iránt az elsőfokú bíróság a felperes indítványa ellenére nem intézkedett. A rendelkezésre álló adatok tehát nem támasztják alá, hogy 'bíró neve' kizárt lett volna az eljárásból. A felperes fellebbezésére tekintettel szükséges rögzíteni továbbá, hogy a bírói gyakorlat szerint nem sérül a fél törvényes bíróhoz való joga, ha az ügyelosztásra jogosult bírósági vezető például az egyenletes munkateher biztosítása, az ügyhátralék feldolgozása érdekében, vagy tartós

távollét, egyéb jogszabályban meghatározott ok fennállása miatt más bírót jelöl ki az ügy elintézésére (BH2020. 73.). A felperes maga sem hivatkozott arra, hogy az alapügyben ezzel kapcsolatos kifogást terjesztett volna elő, habár szükségszerűen maga is észlelte a tanács tagjainak változását; kizárási kérelemmel csak a javítási kérelmet elutasító végzés kézbesítését követően (azaz elkészen) és más okra hivatkozva élt. Az alapjogi sérelem ekként nem állapítható meg. Az ítéltábla hangsúlyozza továbbá, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni; a bíróságnak esetlegesen még egy döntés lényegére kiható jogi tévedése sem jelenti feltétlenül azt, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérült [3005/2014. (I. 31.) AB végzés]. A következetes bírói gyakorlat szerint valamely eljárási alapjog megsértése sem alapozza meg önmagában az 1952. évi Pp. 2. § (3) bekezdésére alapított igényt, annak alaposságához valamely sérelem, hátrány bekövetkezése is kell (BH2014. 11. 492.), márpedig a kifejtettek szerint az alperes által a jogerős ítélet kiegészítése, javítása iránti kérelmet elutasító végzéssel összefüggésben jogszabálysértés nem volt megállapítható.

[46] A felperes a perköltség vonatkozásában is megalapozatlanul állította az elsőfokú ítélet jogszabályokba ütközését. A felperes már a megismételt elsőfokú eljárásban is kérte, hogy a Pp. 93. § (1) bekezdés c) pontja szerint a megismételt eljárással összefüggésben felmerült költségeket az állam viselje. Az elsőfokú bíróság ezen indítványnak nem adott helyt, amellyel az ítéltábla egyetértett, ugyanakkor az elsőfokú ítélet ezzel összefüggésben valóban nem rögzít indokolást, amelyet az ítéltábla az alábbiak szerint pótol.

[47] A Pp. 93. § (1) bekezdés c) pontja az 1952. évi Pp.) 78. § (5) bekezdésével azonos. Az utóbbit törvénybe iktató 1999. évi CX. törvény 14. §-ához fűzött miniszeri indoklás szerint ilyen elkülönített költségrésznek csak az ügy tárgyától független, objektív okokhoz kötődő költségek minősülnek (például a bírónak családi okból hirtelen el kellett halasztani a tárgyalást és helyettesítésére nem volt lehetőség). Az 1952. évi Pp. 78. § (5) bekezdése, valamint az azt átvevő Pp. 93. § (1) bekezdés c) pontja tehát nem a bíróság jogi kérdésben való tévedése, hibája esetére fogalmaz meg az általánostól eltérő perköltségviselési szabályokat, hanem a bíróság érdekkörében felmerült egyéb, a folyamatban lévő ügy tárgyával nem össze-függő ok fennállása esetére (BH2015. 315., BDT2019. 4057.); csak a bíróság, mint intézmény működésével összefüggő költségek tartozhatnak e körbe, a bíró érdemi munkájának esetleges hibáival kapcsolatos költségek nem (BDT2006. 1336.). Ezen jogszabályhely alapján tehát az állam nem kötelezhető a bíróság téves jogalkalmazása, így az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó eljárási szabálysértése alapján sem a felek költségeinek megtérítésére.

[48] A felperes megalapozatlanul hivatkozott a 2023. április 17-én megtartott tárgyalással kapcsolatban felmerült költségekkel összefüggésben a Pp. 86. § (2) bekezdésére is. Ezen rendelkezés alapján a perköltség egy elkülöníthető része nem osztja a perköltség többi részének sorsát: a fél azokat a költségeket, amiket szükségtelen cselekményével az ellenfelének okozott, a per kimenetelétől függetlenül, tehát adott esetben teljes pernyertessége esetén is köteles megtéríteni. Ide tartoznak a Pp. hatálya alatt az elkészentség miatt hatálytalan perbeli cselekmények [149. § (1) bekezdés], a perfelvételi szabályok megsértésével előterjesztett és szintén hatálytalan iratok [202. § (3) bekezdés, 203. § (1) bekezdés] vagy az elektronikus kapcsolattartás szabályainak megsértése miatt hatálytalannak minősülő beadványok [618. § (1) bekezdés]. A 2023. április 17. napján megtartott perfelvételi tárgyaláson az alperes is megjelent, mindkét fél több perfelvételi nyilatkozatot tett, az alperes ezek között kérte alaki védekezésként az eljárás megszüntetését is perfüggőségre tekintettel. Az elsőfokú bíróság ezen perfelvételi tárgyalást elhalasztotta a perfelvételi nyilatkozatok kiegészítése érdekében, majd további megkereséseket követően az eljárás megszüntetéséről

döntött, amely végzést a Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.242/2023/4. szám alatti végzésével megváltoztatva, az eljárás megszüntetését mellőzte. Az alperes alaki védekezése egyrészt nem minősül a Pp. 86. § (2) bekezdése szerinti szükségtelen cselekménynek akkor sem, ha az nem vezet eredményre; másrészt a 2023. április 17-i perfelvételi tárgyalást az elsőfokú bíróság megtartotta, a felek azon többretű hatályos perfelvételi nyilatkozatot tettek, így a tárgyaláson való megjelenéssel járó költség semmiképpen sem felesleges. A pernyertesség arányában mindkét fél igényt tarthat az ezen tárgyalással összefüggésben felmerült költségei megtérítésére is.

[49] A felepres perköltségét az alábbiak szerint számította fel: a megismételt eljárásra az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja (4) bekezdése és (6) bekezdése alapján 40 000 forint ügyvédi munkadíjat kért megállapítani, figyelemmel az ügy bonyolultságára és a tárgyalások számára is, emellett útiköltségként 5200+8297+2000+4000 forint megtérítésére tartott igényt. Felszámította az ítéltábla által megállapított 14 019 forint perköltséget, míg az alapeljárásra kért figyelembe venni 40 000 forint ügyvédi munkadíjat és 8575+9168 forint útiköltséget (2023. november 6. napján kelt beadvány). A felszámított perköltség összege tehát 131 259 forint volt. A per tárgyának értéke 560 740 forint, amelyre tekintettel az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint az alapeljárásban a felperest 28 037 forint ügyvédi munkadíj illetné meg, míg a megismételt eljárásban az Ükr. 3. § (5) bekezdésére is figyelemmel, ennek 50%-ára (14 019 forint) tarthatna igényt. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére – anélkül, hogy ennek indokát adta volna – a megismételt eljárásra a felszámított 40 000 forintot elfogadta, amelyet az alperes fellebbezéssel nem támadott, ezért azt az ítéltábla nem érinthette. Az alapeljárásra vonatkozóan az elsőfokú ítélet csak annyit tartalmaz, hogy a felperesnek ezzel 45 780 forint költsége merült fel (azaz az ítélet nem a felperes által felszámított, hanem az őt az elsőfokú bíróság szerint ténylegesen megillető összeget tüntette fel). A felperes az alapeljárásban felszámított útiköltségének összege 17 743 forint volt, ebből adódóan az alapeljárásra az elsőfokú bíróság által figyelembe vett ügyvédi munkadíj összege 28 037 forint, amely megfelel az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontjának. Az alapügyben a felperes kifejezetten nem hivatkozott az Ükr. 3. § (6) bekezdésére, kérelem hiányában nem volt lehetőség az ügyvédi munkadíjat a 3. § (2) bekezdés a) pontjánál magasabb összegben meghatározni. Az ítéltábla rámutat ugyanakkor, hogy az erre irányuló kérelem sem lett volna megalapozott: sem az ügy bonyolultsága, sem más körülmény nem indokolja az alapeljárásban a jogszabályi mértéket meghaladó ügyvédi munkadíj megállapítását. Ekként az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül tüntette fel a felperesnek járó perköltség összegét 119 296 forintban; jogszabálysértés nélkül határozta meg továbbá a felperesi pernyertesség mértékét is.

[50] Az alperes az elsőfokú bíróság felhívására az alapügyben való megjelenéssel kapcsolatos költségét a gépjármű forgalmi engedélyének utólagos becsatolásával a Pp. 81. § (2) bekezdésének megfelelően igazolta, szintén csatolta a forgalmi engedély másolatát a megismételt eljárásban érvényesített útiköltséggel összefüggésben; az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg az alperes oldalán felmerült perköltség összegét. A tényszerűen felmerült és igazolt útiköltség összegének csökkentésére a jogszabály nem ad lehetőséget, ezért a felperes erre irányuló (másodlagosan előterjesztett) fellebbezése is megalapozatlan volt.

[51] Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a szükségszerűen felmerült és igazolt perköltség összege, ideértve az ügyvédi munkadíj mértékét és a készkiadás összegét is, minden ügyben egyedileg vizsgálendő, így a felperes fellebbezésében foglaltakkal szemben nincs annak jelentősége, hogy más perekben eljáró bíróság milyen összegű perköltséget talált megállapíthatónak. Ekként az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó döntése sem volt jogszabálysértő.

[52] Az ítéltábla mindezekre tekintettel a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét, az indokolás fenti kiegészítésével és pontosításával, helybenhagyta.

[53] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a másodfokú eljárással felmerült költségeit a Pp. 83. § (5) bekezdése szerint maga köteles viselni. Az alperes a másodfokú eljárásban költséget nem számított fel, így arról az ítéltáblának a Pp. 82. § (1) bekezdése szerint rendelkeznie nem kellett.

[54] A másodfokú eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény. 51. § (1) bekezdése alapján illetékmentes volt.

Debrecen, 2026. május 8.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Rózsavölgyi Bálint s.k. bíró